



Félünk - kötelességből

Szálljunk az út fölé! És vonatkoztassunk el az utóbbi négy év politikai eseményeitől, mai rokon- meg ellenszenveinktől. Tegyük úgy, mint akik elfogulatlanok.

Főntről egy balesetet látunk, amely 1990. július 24-én hajnalban történt, a 44-es úton, a 20-as kilométernél álló óztábla után, Lakitelek felé menet. Lezsák Sándor akkor úgy mondta el a történeteket, hogy azon a szakaszon mindig lassítani szokott, mert az ózek gyakran az útra tévednek. A tábla után jobbra bokrok, a bekötő homokút torkában egy akác fogta el a belátást. Tökéletes baleseti helyszín. „Üres volt az út – mesélte akkor Lezsák –, aztán hirtelen az akácfa mögül kibukkant egy autó. Fölkapcsolta minden lámpáját, és úgy éreztem, egyenesen nekem tart. Elvaktított a fény, beletapostam a fékbe, a bekötőút előtt úgy tíz méterrel. Több mint harminc méter féknyom maradt utánam. Nyíleggyesen, ami a rendőrök szerint is arra utal, hogy nem aludtam el a volán mögött. Aztán balra rántottam a kormányt, és így sodródtam be a bal oldali árokba, fejre álltam a bozótosban.”

A rendőrségi vizsgálat egy olajfoltig jutott el, ami a baleset hajnalán még nem volt az úton, aztán megfeneklett a hatóság. Ami történt, legalábbis cserbenhagyásos baleset volt. De valószínűbb a szándékosság, mert korábban, 1990 februárjában, ugyanez már megtörtént Lezsákkal. Egy, a „baleset” számára rosszabbul kiválasztott helyszínen, a 44-es út másik bekötőútjánál, ahol a látási viszonyok jobbakk voltak, s az éjszakában is észre lehetett venni, hogy kivilágítatlan sze-

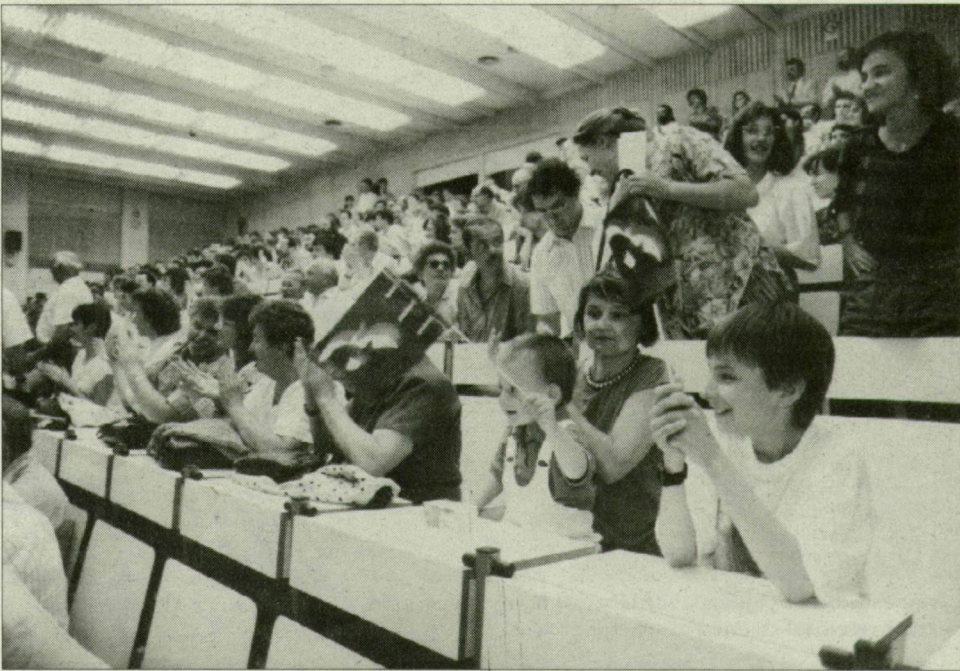
mélyautó mozog a homokúton. Ahogy Lezsák kocsija az úttorkolat közelébe ért, a sötét autó az út széléhez kanyarodott, és váratlanul fölkapcsolta a reflektorait, mintha szemből jönne... De akkor nem történt semmi.

A másik baleset, amit odafőntről látunk, Horn Gyulával történt május 5-én este, Emőd és Nyékládháza között, a 3-as úton. Ugyancsak számos gyanús körülmény. Nagy sebesség, vagy nem? Kivilágított teherautó állt, vagy sötétbe burkolódzó? Valami nagy fényt látott villanni a pártelnök – a Lezsák-ügyhöz hasonló motívum! –, de a hatóság emberei ezt nem akarják elhinni neki. Aztán a belügyminiszter izgalmakat kiváltó sajtónyilatkozatait...

Sok-sok találgatásra okot adó körülmények ezek. Valószínűleg nem fogjuk megtudni, mi történt. Ahogy 1990 júliusában se tudtuk meg. Vagy ha igen, nem fogjuk elhinni, s még sokáig sötétlik majd bennünk az emlék. Már csak ilyenek vagyunk, és a viszonyaink annak kedveznek, hogy ilyenek is maradjunk.

Úgy érzik a szereplők, a nagy politikában és a „kicsi életben”, hogy kötelességük félni. Kinek a hazáért, nemzeti érdekből kell félnie, kinek pedig a jobb-rosszabb pusztá léteért. És cselekednie, ijedtében. Ilyen állapotban pedig – megtapasztalhattuk, hisz nagyon-nagyon régóta tartanak nálunk ezek az állapotok – mindenre képes az ember. Finoman szólva, nem éppen demokrata. Még akkor se, ha egyébként demokratikusan szavazták le, vagy választották meg.

Zelei Miklós



SZDSZ-hívók a SZOTE-n rendezett nagygyűlésen. (Fotó: Révész Róbert)

■ Kuncze Gábor Szegeden

Az SZDSZ nem lesz statiszta

Koalí